

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság különvéleménye
a
Széllkapu megítéléséről

A MUT és az ICOMOS MNB a Köztérmegújítási Nívódíjat 2009-ben közösen alapította olyan példának állítható közterület megújulások elismerésére, ahol az urbanisztikai és műemlékvédelmi - értékvédő szabadtér-építészeti szempontok egymást erősítve juthattak érvényre.

A Széllkapu nagyszabású programjában az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága nem látta a pályázat legáltalánosabb céljának teljesülését, azaz

„a meglévő örökségi és épített értékekre építő, azokat magas színvonalon bemutató és továbbfejlesztő megújulást!”¹

A kiírásban megfogalmazott további szempontoknak is ellentmond a pályamű, mert:

„– a történeti beépítés és a közterülethasználat összhangja a történeti településszerkezeti összefüggések kontextusában,

– a településszerkezeti követelmények magas színvonalú kielégítése, különös tekintettel a kulturális örökség és örökségi értékek vonzó integrációjára, a különféle meglévő és új elemek összhangjának, azok harmóniájának biztosítására

– az épített örökség revitalizációjának lehetősége a közterület megújulásának segítségével

– az értékőrző köztérfelújításban résztvevő partnerek jó együttműködése „,

a Széllkapu esetében nem teljesült.

A program műemlékvédelmi szervezetek tiltakozása ellenére a meglévő helyszíni értékek teljes elbontásával valósult meg, minden olyan helyi érték megsemmisült, ami település-, ipar-, hely- és építészettörténeti szempontból a helyszín történeti kontinuitását őrizhette volna.

Más szemlélettel, de hasonló tájépítészeti igényességgel a Széllkapu kiváló példa lehetett volna arra, amikor teljesen, vagy akár csak részlegesen megtartott történeti érték megújulva

¹ Minden vastagon szedett szöveg idézet a pályázati kiírásból

ICOMOS

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES
MŰEMLEKEK ÉS MŰEMLEKHELYSZÍNEK NEMZETKÖZI TANÁCSA

MAGYAR NEMZETI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN NATIONAL COMMITTEE / COMITÉ NATIONAL HONGROIS

egy más koncepcióba tud beépülni úgy, hogy közben az új programnak koncepcionálisan is javára szolgál!

Ezért a Széllkaput minden építészeti-, tájépítészeti értékének ellenére nem lehet a Köztérmegújítási Nívódíj céljának megfelelő módon példának állítani más, helyi értékkel rendelkező település közterének megújulásához.

Az ICOMOS MNB elismeri, hogy a műemlékvédelmi kérdéseken túl, más értékrend alapján is lehet dicséretes egy megújulás, de ennek végső megítélése nem a műemlékvédelmi szervezet feladata, és nem a kiírási célt szolgáló Köztérmegújítási (MUT-ICOMOS) Nívódíjnak az érdekkörébe tartozik. Vállalt feladatával és elveivel tökéletesen ellentétes programok megvalósulásának méltatásához az ICOMOS MNB a nevét nem adhatja!

Budapest, 2021. október hó.

ICOMOS MNB